

Brüssel, 26. veebruar 2020
(OR. en)

5800/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0330/B(COD)

CODEC 81
FRONT 20
FAUXDOC 10
COMIX 47
PE 3

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu ühismeede 98/700/JSK, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1052/2013 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/1624 – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 10.–13. veebruar 2020)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel, vältides seega vajadust teise lugemise ja lepitusmenetluse järele.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

Sellega seoses esitas raportöör Roberta METSOLA (PPE, MT) kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel ühe kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 2) määruse ettepaneku muutmiseks. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 13. veebruaril 2020 toimunud hääletusel vastu kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 2, mille poolt hääletas 592, vastu oli 33 ja erapooletuks jäi 3 parlamendiliiget) määruse ettepaneku muutmiseks. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis²

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud komisjoni ettepanekusse muudatusettepanekuga tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P9_TA-PROV(2020)0038

Võltsitud ja ehtsate dokumentide veebi (FADO) süsteem *I**

Euroopa Parlamendi 13. veebruari 2020. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu ühismeede 98/700/JSK, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1052/2013 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/1624 (COM(2018)0631 – C8-0150/2019 – 2018/0330B(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0631),
- võttes arvesse esimeeste konverentsi 21. märtsi 2019. aasta otsust jagada komisjoni ettepanek osadeks ning anda kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile luba koostada eraldi seadusandlik raport komisjoni ettepaneku sätete kohta, milles käsitletakse võltsitud ja ehtsate dokumentide veebi (FADO) süsteemi, nimelt põhjenduste 80–83, 102, 114 ja 115 ning artikli 80 kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 77 lõike 2 punkte b ja d ning artikli 79 lõike 2 punkti c, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0150/2019),
- võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ja artikli 87 lõike 2 punkti a,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. detsembri 2018. aasta arvamust¹,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 6. veebruari 2019. aasta arvamust²,
- võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 4. detsembri 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 40,
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit

¹ ELT C 110, 22.3.2019, lk 62.

² ELT C 168, 16.5.2019, lk 74.

(A9-0022/2019),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. veebruaril 2020. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/..., mis käsitleb võltsitud ja ehtsate dokumentide veebi (FADO) süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu ühismeede 98/700/JSK

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 87 lõike 2 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

¹ *ELT C 110, 22.3.2019, lk 62.*

² *ELT C 168, 16.5.2019, lk 74.*

³ Euroopa Parlamendi 13. veebruari 2020. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadis loodi nõukogu ühismeetme 98/700/JSK⁴ alusel võltsitud ja ehtsate dokumentide veebi (FADO) Euroopa kuvaarhiveerimissüsteem. **FADO süsteem loodi** selleks, et hõlbustada liikmesriikide asutuste vahel teabe vahetamist **ehtsate** dokumentide ja teadaolevate võltsimismeetodite kohta. **FADO** süsteem võimaldab teavet **ehtsate** ja võltsitud dokumentide kohta elektrooniliselt salvestada, seda kiirelt vahetada ja kontrollida. Võttes arvesse, et võltsitud dokumentide avastamine on oluline ka kodanike, organisatsioonide ja ettevõtjate jaoks, avaldas nõukogu peasekretariaat ehtsad dokumendid ehtsate isikut tõendavate **ja reisidokumentide** avalikus veebiregistris (PRADO).
- (2) **Kuna** FADO süsteemi haldamine **on vananenud ja seda tuleks kohandada vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepinguga (ELi toimimise leping) kehtestatud institutsioonilisele raamistikule, tuleks ühismeede 98/700/JSK** kehtetuks tunnistada ja asendada uue, ajakohastatud õigusaktiga.
- (3) Käesolev määrus on FADO süsteemi haldamiseks vajalik uus õiguslik alus.

⁴ 3. detsembri 1998. aasta ühismeede 98/700/JSK, mille nõukogu võttis vastu Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel Euroopa kuvaarhiveerimissüsteemi (FADO) rajamise kohta (EÜT L 333, 9.12.1998, lk 4).

- (4) Dokumendipettus võib lõppkokkuvõttes kahjustada liidu sisejulgeolekut. FADO süsteemi kasutamine elektroonilise teabesalvestussüsteemina, milles kirjeldatakse nii ehtsate kui ka võltsitud dokumentide võimalikke tuvastuselemente, on oluline vahend dokumendipettuse vastu võitlemisel, eelkõige välispiiridel. Võttes arvesse FADO süsteemi panust turvalisuse kõrge taseme tagamisse liidus, kuna see toetab liikmesriikide politseid, piirivalvet ja teisi õiguskaitseasutusi dokumendipettuse vastu võitlemisel, on FADO süsteem oluline vahend Schengeni *acquis*' sätete kohaldamisel.
- (5) Kuna võltsitud dokumendid ja identiteedipettus avastatakse sageli välispiiridel, kuulub võltsitud dokumentide vastane võitlus politseikoostöö valdkonda. ***Võltsitud dokumendid on pseudodokumendid, osaliselt võltsitud ja täielikult võltsitud dokumendid.*** Viimastel aastatel on ***võltsitud*** dokumentide ■ kasutamine liidus oluliselt kasvanud. Dokumendi- ja identiteedipettus hõlmab ***võltsitud*** dokumentide valmistamist ja kasutamist ning ■ ***pettuse*** teel omandatud ***ehtsate*** dokumentide kasutamist. Võltsitud dokumendid on mitmeotstarbelised kuriteovahendid, kuna neid saab kasutada korduvalt erinevate kuritegude puhul, sealhulgas rahapesu ja terrorism. Võltsitud dokumentide valmistamiseks kasutatakse üha keerukamaid meetodeid ja seetõttu on vaja kvaliteetset teavet võimalike tuvastuselementide, eelkõige turvaelementide ja võltsimistunnuste kohta, ning seda teavet on vaja sageli ajakohastada.

- (6) *FADO süsteem peaks sisaldama teavet liikmesriikide välja antud igat liiki ehtsate reisi- ja isikut tõendavate dokumentide, elamislubade, tsiviilõiguslikku seisundit käsitlevate dokumentide, juhilubade ja sõiduki registreerimistunnistuste ning liidu välja antud reisilubade (laissez-passer) kohta, samuti nende valduses olevate selliste dokumentide võltsitud versioonide kohta. FADO süsteem võiks sisaldada teavet liikmesriikide välja antud muude seonduvate ametlike dokumentide, eelkõige ametlike dokumentide taotlemisel kasutatavate tõendavate dokumentide ja nende võltsitud versioonide kohta. FADO süsteem võiks sisaldada teavet ka kolmandate isikute, nagu kolmandate riikide, territoriaalüksuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude rahvusvahelise õiguse subjektide välja antud igat liiki ehtsate reisi- ja isikut tõendavate dokumentide, elamislubade, tsiviilõiguslikku seisundit käsitlevate dokumentide, juhilubade ja sõiduki registreerimistunnistuste ning muude seonduvate ametlike dokumentide kohta, eelkõige ametlike dokumentide taotlemisel kasutatavate tõendavate dokumentide kohta ning nende võltsitud versioonide kohta.*
- (7) *Isikuandmete töötlemisel FADO süsteemis tuleks piirduda sellega, mis on FADO süsteemi käitamiseks rangelt vajalik. Tulenevalt otseselt FADO süsteemi loomise otstarbest, tuleks FADO süsteemis salvestada tuvastatud või tuvastatava isiku kohta ainult piiratud teavet. FADO süsteem peaks sisaldama isikuandmeid näokujutise või tähtnumbriliste andmete kujul ainult juhul, kui need on seotud turvaelementidega või dokumendi võltsimismeetodiga. Selliseid piiratud isikuandmeid peaks saama salvestada kas ehtsate dokumentide näidiste eri elementide kujul või ehtsate või võltsitud dokumentide pseudonümiseeritud andmete kujul. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (edaspidi „amet“), mille tegevust reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1896,⁵ peaks võtma vajalikud meetmed, et pseudonümiseerida kõik isikuandmete elemendid, mis ei ole vajalikud nendel eesmärkidel, milleks isikuandmeid töödeldakse, järgides võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtet. FADO süsteemis ei tohiks olla võimalik otsida mingeid isikuandmete elemente, samuti ei tohiks selle abil olla võimalik tuvastada ühtki füüsilist isikut ilma lisaandmeid kasutamata. FADO süsteemi ei tohiks kasutada füüsilise isiku tuvastamiseks.*

⁵ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).*

- (8) *Isikuandmete töötlemine, mida liikmesriigid käesoleva määruse kohaselt teevad, peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁶ või asjakohasel juhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/680⁷.*

⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).*

⁷ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).*

- (9) *Kuigi liikmesriigid võivad pidada või arendada oma riiklikke teabesüsteeme ehtsate ja võltsitud dokumentide kohta, peaks neil olema kohustus esitada ametile teavet nende väljaantavate ehtsate dokumentide, sealhulgas nende turvaelementide kohta, ning samuti nende valduses olevate selliste dokumentide võltsitud versioonide kohta. Amet peaks need andmed FADO süsteemi sisestama ning tagama teabe ühtsuse ja kvaliteedi.*
- (10) *Liit annab nõukogu määruse (EL) nr 1417/2013⁸ kohaselt liidu institutsioonide, asutuste ja organite liikmetele ning teenistujatele reisilube (laissez-passer), mida kasutatakse teenistusega seotud eesmärkidel. Liidul peaks olema kohustus esitada ametile teavet selliste ehtsate dokumentide ja nende turvaelementide kohta.*

⁸ *Nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1417/2013, millega kehtestatakse Euroopa Liidu väljastatava reisiloo (laissez-passer) vorm (ELT L 353, 28.12.2013, lk 26).*

- (11) *FADO süsteemile* peaks eri sidusrühmadele, sealhulgas üldsusele, *andma erineval tasemel juurdepääsu sõltuvalt nende vajadusest ja asjaomaste andmete tundlikkusest.*
- (12) Dokumendipettuse kõrgetasemelise kontrolli tagamiseks *liikmesriikides* tuleks dokumendipettuse *valdkonnas* pädevatele liikmesriikide asutustele, nagu politsei, piirivalve ja muud õiguskaitseasutused *ning teised asjaomased riiklikud asutused, anda sõltuvalt nende vajadustest teadmishajaduse alusel erineval tasemel juurdepääs FADO süsteemile. Liikmesriigid peaksid kindlaks määrama pädevad asutused ja nende juurdepääsu taseme. Komisjon ja amet peaksid samuti kindlaks määrama, millistel talitustel ja üksustel on juurdepääs FADO süsteemile. Samuti peaks FADO süsteem võimaldama kasutajatel vastavalt nende juurdepääsuõigustele saada teavet kõigi uute avastatud võltsimismeetodite ja uute ringluses olevate ehtsate dokumentide kohta.*

- (13) Viimastel aastatel on ■ paranenud ameti oskusteave dokumendipettuse valdkonnas. *Ameti oskusteabe abil tuleks tõhustada koostööd, millest oleks liikmesriikidele käesolevas valdkonnas kasu. Amet peaks FADO süsteemi ja selle käitamise üle võtma määruse (EL) 2019/1896 kohaselt. Ülevõtmine ei tohiks mõjutada neid isikuid, kellel juba on juurdepääs FADO süsteemile, nimelt komisjon, amet, Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/794⁹, liikmesriigid ja üldsus. Pärast FADO süsteemi ülevõtmist peaks amet toetama liikmesriike võltsitud dokumentide avastamisel. Lisaks võib Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1726¹⁰, pakkuda määruse (EL) 2019/1896 kohaselt ametile tehnilist tuge, kui see on asjakohane.*
- (14) Üleminekuperioodil tuleks tagada FADO süsteemi *jätkuv* toimimine täies ulatuses seni, kuni ülevõtmine *on* tulemuslikult läbi viidud ja olemasolev teave *on* edastatud uude süsteemi. Seejärel tuleks olemasolevate andmete omandiõigus ■ ametile üle anda.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1726, mis käsitleb Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Ametit (eu-LISA) ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1987/2006 ja nõukogu otsust 2007/533/JSK ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1077/2011 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 99).

- (15) *Käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide pädevust seoses passide, reisidokumentide, viisade ega muude isikut tõendavate dokumentide tunnustamisega.*
- (16) *Selleks et võimaldada liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele mis ei ole komisjon ega amet, kolmandatele isikutele, nagu kolmandad riigid, territoriaallüksused, rahvusvahelised organisatsioonid ja muud rahvusvahelise õiguse subjektid, või eraõiguslikele üksustele, nagu lennu- ja muud transpordiettevõtjad, juurdepääsu FADO süsteemis sisalduvale teabele, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada meetmed, millega liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele, kolmandatele isikutele ning eraõiguslikele üksustele antakse piiratud juurdepääs FADO süsteemile. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.*

¹¹ *ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.*

- (17) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused seoses *FADO süsteemi tehnilise ülesehitusega*, tehniliste kirjelduste kehtestamisega, teabe *haldamise ja kontrollimise menetlustega* ning selle *kuupäeva kindlaks määramisega, millal amet FADO süsteemi tegelikult rakendama hakkab*. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹².

- (18) Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise *lepingule* lisatud protokolli nr 22 (Taani *seisukoha* kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt otsuse tegemist käesoleva määruse üle, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (19) Iirimaa osaleb käesolevas määruses ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli **nr 19** artikli 5 **lõike 1** ning nõukogu otsuse 2002/192/EÜ¹³ artikli 6 lõike 2 kohaselt.

¹³ *Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni acquis' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).*

- (20) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)¹⁴ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ¹⁵ artikli 1 punktis H osutatud valdkonda.
- (21) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ning Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni *ühinemise kohta* Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)¹⁶ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis H osutatud valdkonda, koostoimes nõukogu *otsuse* 2008/149/JSK¹⁷ artikliga 3.

¹⁴ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

¹⁵ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

¹⁶ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

¹⁷ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/149/JSK sõlmida Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 50).

- (22) Liechtensteini puhul kujutab käesolev **määrus** endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)¹⁸ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis H osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/349/EL¹⁹ artikliga 3.
- (23) ***Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001²⁰ artikli 46 punktile d konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 3. detsembril 2018,***

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

¹⁸ ELT L 160, 18.6.2011, lk 3.

¹⁹ ***Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/349/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, eelkõige seoses õiguslase koostööga kriminaalasjades ja politseikoostööga (ELT L 160, 18.6.2011, lk 1).***

²⁰ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).***

Artikkel 1

Reguleerimisese ja eesmärk

Käesoleva määrusega kehtestatakse võltsitud ja ehtsate dokumentide veebi (FADO) süsteem, milles on teave liikmesriikide, liidu ning kolmandate isikute, nagu kolmandate riikide, territoriaalüksuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude rahvusvahelise õiguse subjektide välja antud ehtsate dokumentide ja nende võltsitud versioonide kohta.

FADO süsteemi eesmärk on aidata kaasa võitlusele dokumendi- ja identiteedipettusega, jagades ***dokumendipettuse valdkonnas pädevate*** liikmesriikide asutuste vahel teavet ehtsate ja võltsitud dokumentide turvaelementide ja võimalike võltsimistunnuste kohta.

■ FADO süsteemi eesmärk on samuti aidata kaasa võitlusele dokumendi- ja identiteedipettusega, jagades teavet teiste isikute, sealhulgas üldsusega.

Artikkel 2

Kohaldamisala ja FADO süsteemi sisu

1. FADO süsteemis on *teave liikmesriikide või liidu välja antud reisi- ja isikut tõendavate dokumentide, elamislubade, tsiviilõiguslikku seisundit käsitlevate dokumentide, juhilubade ja sõiduki registreerimistunnistuste ning nende võltsitud versioonide kohta.*

FADO süsteemis võib olla teave esimeses lõigus loetletud dokumentide kohta, mille on välja andnud kolmandad isikud, nagu kolmandad riigid, territoriaalüksused, rahvusvahelised organisatsioonid ja muud rahvusvahelise õiguse subjektid, ning teave nende dokumentide võltsitud versioonide kohta.

FADO süsteemis võib olla teave nimetatud dokumentidega seotud muude ametlike dokumentide kohta, eelkõige selliste dokumentide kohta, mida kasutatakse tõendavate dokumentidena liikmesriikide ja asjakohasel juhul kolmandate isikute, nagu kolmandate riikide, territoriaalüksuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude rahvusvahelise õiguse subjektide välja antud ametlike dokumentide taotlemisel, ning teave nende võltsitud versioonide kohta.

2. ***Lõikes 1 osutatud teave on järgmine:***

- a) teave, sealhulgas kujutised, ehtsate dokumentide ja nende näidiste ning nende turvaelementide kohta;
- b) teave, sealhulgas kujutised, võltsitud dokumentide, mis on kas osaliselt või täielikult võltsitud või pseudodokumentid, ja nende võltsimistunnuste kohta;
- c) võltsimistehnikate kokkuvõtted;
- d) ehtsate dokumentide turvaelementide kokkuvõtted; ja
- e) statistika avastatud võltsitud dokumentide kohta.

FADO süsteem võib sisaldada ka käsiraamatuid, kontaktisikute loetelusid, teavet kehtivate reisidokumentide ja nende tunnustamise kohta liikmesriikides, ***soovitusi selle kohta, millised on tõhusad viisid konkreetsete võltsimismeetodite avastamiseks***, ning muud asjaomast kasulikku teavet.

I

3. Liikmesriigid *ja liit* edastavad viivitamata *Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile* (edaspidi „*amet*“) teabe lõike 1 esimeses lõigus osutatud dokumentide kohta.

Liikmesriigid võivad ametile edastada teabe lõike 1 teises ja kolmandas lõigus osutatud dokumentide kohta.

Ka kolmandad isikud, nagu kolmandad riigid, territoriaalsed üksused, rahvusvahelised organisatsioonid ja muud rahvusvahelise õiguse subjektid, võivad ametile edastada teavet lõike 1 teises ja kolmandas lõigus osutatud dokumentide kohta.

Artikkel 3

Ameti vastutusalad

1. *Määruse (EL) 2019/1896 artiklist 79 tuleneva ülesande täitmisel tagab amet FADO süsteemi nõuetekohase ja usaldusväärse toimimise ning toetab liikmesriikide pädevaid asutusi võltsitud dokumentide avastamisel.*

2. *Amet vastutab saadud teabe õigeaegse ja tõhusa FADO süsteemi sisestamise eest ning tagab selle teabe ühtsuse ja kvaliteedi.*

Artikkel 4

FADO süsteemi ülesehitus ja juurdepääs sellele

1. *FADO süsteemi ülesehitus võimaldab kasutajatele erineval tasemel juurdepääsu teabele.*
2. *Komisjonil ja ametil oma ülesannete täitmiseks vajalikus ulatuses ning dokumendipettuse valdkonnas pädevatel liikmesriikide asutustel, näiteks politseil, piirivalvel ja muudel õiguskaitseasutustel ning teistel asjakohastel riiklikel asutustel on teadmismajadusel põhinev turvaline juurdepääs FADO süsteemile.*
3. *FADO süsteemi ülesehitus võimaldab üldsuse juurdepääsu ehtsate dokumentide näidistele või pseudonümiseeritud andmetega ehtsatele dokumentidele.*

4. *Piiratud juurdepääs FADO süsteemis esitatud teabele on järgmistel isikutel:*
- a) *liidu institutsioonidel, organitel ja asutustel, kellele ei ole lõikes 2 osutatud;*
 - b) *kolmandatel isikutel, nagu kolmandad riigid, territoriaalsed üksused, rahvusvahelised organisatsioonid ja muud rahvusvahelise õiguse subjektid;*
 - c) *eraõiguslikel üksustel, nagu lennu- ja muud transpordiettevõtjad.*
5. *Komisjon võtab kooskõlas artikliga 8 vastu käesolevat määrust täiendavad delegeeritud õigusaktid, et kehtestada meetmed, millega antakse käesoleva artikli lõikes 4 loetletud isikutele juurdepääs FADO süsteemis säilitatavale teabele. Delegeeritud õigusaktides sätestatakse käesoleva artikli lõikes 4 loetletud isikute jaoks see osa FADO süsteemist, millele antakse juurdepääs, ning konkreetsed menetlused ja tingimused, mis võivad olla vajalikud, sealhulgas nõue sõlmida leping ameti ja käesoleva artikli lõike 4 punktides b ja c osutatud kolmanda isiku või eraõigusliku üksuse vahel.*

6. *Liikmesriigid määravad kindlaks, millistel dokumendipettuse valdkonnas pädevatel asutustel ja muudel asjaomastel riiklikel asutustel on juurdepääs FADO süsteemile, sealhulgas neile antav juurdepääsu tase, ning teavitavad sellest komisjoni ja ametit.*

Komisjon edastab esimeses lõigus osutatud teabe vastava taotluse korral Euroopa Parlamendile.

Artikkel 5

Isikuandmete töötlemine ametis

1. *Käesoleva määruse kohaldamisel isikuandmeid töödeldes kohaldab amet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1725²¹. Amet töötleb isikuandmeid üksnes juhul, kui selline töötlemine on vajalik FADO käitamise ülesande täitmiseks.*

Ehtsate dokumentide puhul on FADO süsteemis üksnes selliste dokumentide näidistes esitatud isikuandmed või pseudonümiseeritud andmed.

Võltsitud dokumentide puhul on FADO süsteemis vaid need isikuandmed, mis on vajalikud nende dokumentide võltsimistunnuste või võltsimismeetodi kirjeldamiseks või illustreerimiseks.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/ 2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

2. *Amet tagab tehnilised ja korralduslikud meetmed, näiteks pseudonümiseerimise, selle tagamiseks, et isikuandmeid töödeldakse üksnes sellises ulatuses, mis on FADO süsteemi käitamiseks rangelt vajalik, kooskõlas võimalikult väheste andmete kogumise põhimõttega viisil, mis ei võimalda füüsilise isiku tuvastamist FADO süsteemi kaudu ilma lisaandmeid kasutamata.*

Artikkel 6
Rakendusaktid

1. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et:
- a) kehtestada **FADO süsteemi tehniline ülesehitus**;
 - b) **kehtestada** rangetele nõuetele vastavad tehnilised kirjeldused teabe FADO süsteemi sisestamiseks ja seal säilitamiseks;
 - c) kehtestada FADO süsteemis oleva teabe kontrollimise ja läbivaatamise kord;
 - d) määrata kindlaks **kuupäev, mil amet FADO süsteemi tegelikult rakendama hakkab**.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. **Komisjon võtab vastu lõike 1 punktis d osutatud rakendusakti, olles eelnevalt kontrollinud järgmiste tingimuste täitmist:**
- a) **lõike 1 punktides a, b ja c osutatud rakendusaktid on vastu võetud**;
 - b) **amet on teavitanud komisjoni FADO süsteemi ülesehituse edukast rakendamisest**;
 - c) **amet on komisjonile teatanud, et teabe edastamine nõukogu peasekretariaadilt ametile on lõpule viidud**.

Artikkel 7
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee, mis on loodud nõukogu määruse (EÜ) nr 1683/95²² artikliga 6. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 8
Delegeeritud volituste rakendamine

1. *Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.*
2. *Artikli 4 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].*

²² Nõukogu 29. mai 1995. aasta määrus (EÜ) nr 1683/95 ühtse viisavormi kohta (EÜT L 164, 14.7.1995, lk 1).

3. *Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõikes 5 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.*
4. *Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.*
5. *Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*

6. *Artikli 4 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.*

Artikkel 9

Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Ühismeede 98/700/JSK tunnistatakse kehtetuks alates kuupäevast, mil amet FADO süsteemi tegelikult rakendama hakkab ning mis määratakse kindlaks käesoleva määruse artikli 6 lõike 1 esimese lõigu punktis d osutatud rakendusaktiga.

2. *Nõukogu peasekretariaat edastab ühismeetmega 98/700/JSK loodud FADO süsteemis sisalduva teabe ametile.*
3. Liikmesriigid nõustuvad sellega, et nõukogu peasekretariaat kannab
ühismeetmega 98/700/JSK loodud FADO süsteemis olevad liikmesriikidele kuuluvad andmed üle käesoleva määrusega loodud FADO süsteemi.

Artikkel **10**

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

...

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja